

Předmět: **Základy společenských věd**

Ročník: **sekunda**

Zaměření: **živé jazyky a všeobecné**

Rozsah: **1 h týdně**

Školní výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy	Hodnocení, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní vzájemné působení jednotlivce a společnosti. • Vyjmenuje, co působí na formování jeho osobnosti. • Vysvětlí fungování mezilidských vztahů, uvede kladné i záporné příklady. • Rozpozná negativní vlivy a snaží se je omezit. • Respektuje přijatá pravidla soužití, pozitivně přispívá k utváření mezilidských vztahů. • Řeší problémy s ohledem na ostatní, respektuje názory a pocity druhých. • Rozlišuje nesprávné chování, předchází konfliktům, ovládá základní způsoby jejich řešení. • Rozpozná základní sociální skupiny. • Popíše vliv skupiny na členy. • Uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích. • Posoudí úroveň a vhodnost komunikace ve svém okolí. • Vysvětlí na vybrané reklamě vliv na chování lidí, kriticky hodnotí mediální informace. 	ŽIVOT VE SPOLEČNOSTI	OSV – Osobnostní rozvoj - sebepojetí, seberegulace Morální rozvoj - hodnoty, postoje, řešení problémů Poznávání lidí Mezilidské vztahy - příslušnost k sociální skupině, fungování skupiny, kooperace a kompetice - vliv okolí na jednotlivce - upevňování vztahu k rodině a ke škole, autorita - zodpovědnost za své chování, vlastní přesvědčení, svědomí VDO – Občanská společnost a škola - zapojování člověka do společnosti (socializace) - záměrné a nezáměrné působení MKV – Lidské vztahy - reflektování situace ve škole, místě, společnosti MV – Fungování a vliv médií ve společnosti Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV – Komunikace – verbální a neverbální - postoj k působení reklamy, nabídka médií, výběr pořadů	skupinová práce diskuse prezentace

Školní výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy	Hodnocení, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí obsah pojmu kultura. • Rozlišuje duchovní a hmotné projevy kultury. • Vysvětlí pojem subkultura a uvede příklad. • Objasní význam umění pro člověka a pro celou společnost. • Rozlišuje druhy umění a jeho funkce, vysvětlí pojmy krása, kýt, vkus, móda, masová kultura. • Vysvětlí význam kulturních tradic pro vývoj společnosti. • Objasní pojem kulturní dědictví. • Vyjmenuje základní kulturní tradice, svátky a slavnosti a časově je zařadí. • Chová se šetrně ke kulturním památkám, zdůvodní nepřijatelnost vandalizmu pro společnost. • Zhodnotí nabídku kulturních institucí v obci a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají. • Zná a uplatňuje vhodné způsoby společenského chování. • Vysvětlí význam dodržování těchto pravidel pro svůj život a pro společnost. • Objasní nejstarší náboženské formy. • Uvede nejvýznamnější náboženské systémy a jejich principy. • Vyjmenuje nejznámější architektonické a umělecké styly, charakterizuje je a uvede příklady památek ve své obci. • Uvede některé kulturní památky v ČR pod ochranou UNESCO. 	ČLOVĚK A KULTURA	OSV – Rozvoj schopností poznávání <ul style="list-style-type: none"> - umění jako obohacení lidského života - pěstování vlastního vkusu, kreativita - subjektivní vnímání krásy, umění jako způsob sebevyjádření - móda a její vliv na zdraví člověka - upevňování a rozvíjení znalostí kulturního chování - způsob výběru z nabídek kulturních institucí VMEGS – Objevujeme Evropu a svět <ul style="list-style-type: none"> - kultura ostatních národů světa, způsoby chování a oblékání - významní umělci u nás i ve světě MKV – Kulturní difference <ul style="list-style-type: none"> - poznávání jiných kultur a jejich objektivní hodnocení - důležitost znalosti příslušné kultury při kontaktech s lidmi této kultury Lidské vztahy – slušnost, ohleduplnost, výchova, respektování druhých lidí	
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí význam přírody pro život člověka. • Uvede některé druhy chráněných rostlin a živočichů. • Uvede některé způsoby ochrany přírody. 	ČLOVĚK A PŘÍRODA	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> - působení člověka na přírodu, jeho příčiny a následky 	

Školní výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy	Hodnocení, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje organizace a úřady pro ochranu životního prostředí. • Podílí se na ochraně životního prostředí. • Vyjmenuje a ukáže na mapě NP a CHKO v ČR. • Vyjmenuje některé přírodní památky v ČR pod ochranou UNESCO. 		<ul style="list-style-type: none"> - ochrana přírodního bohatství země - ochrana životního prostředí – zájem nás všech - řešení problémů týkajících se přírody <p>Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - příroda jako základní podmínka života člověka - vliv životního prostředí na kvalitu života každého z nás <p>Ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana ohrožených druhů rostlin a živočichů 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojem potřeba, statek, služba. • Rozlišuje zbytné, nezbytné, biologické a sociální potřeby a uvede příklady. • Vysvětlí pojmy majetek a vlastnictví. • Uvede způsoby získávání majetku. • Porovná různé formy majetku a vlastnictví a uvede jejich příklady. • Uvede příklady hmotného a nehmotného, movitého a nemovitého, soukromého a veřejného majetku. • Vyjmenuje funkce peněz a vysvětlí je, rozlišuje správné způsoby zacházení s penězi. • Vysvětlí funkce banky a uvede, jaké služby nabízí. • Vysvětlí pojem rozpočet, uvede jeho druhy a příklady. • Vysvětlí pojmy životní úroveň, životní styl, konzumní společnost. 	<p>MAJETEK V NAŠEM ŽIVOTĚ</p>	<p>MV – Lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv majetku na vztahy mezi lidmi <p>OSV – Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - peníze a jejich vliv na chování člověka 	

Školní výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy	Hodnocení, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Uvede, co ovlivňuje životní úroveň lidí, uvede příklady majetkové nerovnosti. • Rozpozná hodnoty důležité pro život člověka. • Vysvětlí způsoby ochrany majetku a využívá je. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojem stát, uvede znaky státu. • Vysvětlí pojmy demokracie a autokracie a charakterizuje je. • Rozliší různé formy státu. • Uvede základní principy demokracie a vysvětlí je na příkladech. • Rozliší demokracii přímou a nepřímou. • Vysvětlí, co je volební právo, uvede jeho znaky a užití. • Vysvětlí pojem politická strana, vyjmenuje některé politické strany ve státě. • Vyjmenuje orgány státní moci a správy v ČR. 	STÁT, ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <ul style="list-style-type: none"> - základní demokratické principy, jejich uplatnění ve společnosti, význam - jednání v souladu s principy demokracie, řízení státu Formy participace občanů v politickém životě <ul style="list-style-type: none"> - účast na veřejném životě - využití volebního práva v praxi - politická strana jako způsob zapojení člověka do života společnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí důležitost spolupráce mezi zeměmi Evropy. • Vysvětlí pojmy tolerance, intolerance, předsudek, diskriminace, rasismus, antisemitismus, xenofobie. • Uvede příklady činnosti některých mezinárodních organizací. • Uvede základní informace o EU a členských státech. • Vysvětlí význam vzájemné solidarity mezi lidmi. • Vysvětlí pojem mimořádná událost a uvede příklad. 	SVĚT KOLEM NÁS	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané <ul style="list-style-type: none"> - potřeba vzájemné spolupráce mezi zeměmi - sounáležitost k evropskému společenství - zájem o události ve světě MV – Lidské vztahy <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná podpora lidí, solidarita 	

Školní výstupy – žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy	Hodnocení, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje základní varovné signály při mimořádných událostech, popíše reagování na ně. • Popíše, jak se při některých mimořádných událostech zachovat. • Vyjádří své možnosti, jak může v případě obecného ohrožení pomoci ostatním. • Aplikuje zásady první pomoci. • Vyjmenuje důležitá telefonní čísla a dokáže je použít. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje lidská práva. • Odliší lidská práva od ostatních práv a povinností. • Charakterizuje některé dokumenty týkající se lidských práv. • Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. • Uvede příklady protiprávního jednání. • Vyjmenuje základní práva dětí a příklady povinností dospělých dětí vůči rodičům. • Popíše využití práva ve svém životě (pravidla silničního provozu – chodec, cyklista,...). • Vysvětlí pojmy svoboda, autorita, morálka, mravnost, svědomí. • Popíše uplatňování morálních zásad v životě. 	LIDSKÁ PRÁVA	OSV – Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika MKV – Princip sociálního smíru a solidarity Lidské vztahy - uplatňování lidských práv v praktickém životě - tolerance k ostatním lidem - přístup k ostatním jako k sobě rovným - morální a mravní principy ve vztazích mezi lidmi	